GAZETA KRAKOWSKA

Nro 94.

Z KRAKOWA DNIA 25 LISTOPADA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 16 Listopada.

Kommissyja Rządowa Sprawiedliwości

Podaie do wiadomości, iż Xże Namiestnik Królewski postanowieniem z dnia 16 Października r. b. w myśl Art: 910 Kodexu Cywilnego zatwierdzić raczył zapis sposobem darowizny w summie złotych cztery tysiące siedmset przez Franciszka Karnkowskiego, Sędziego Pokoiu Powiatu Lipnowskiego, aktem urzędowym w dniu 6 Listopada 1820 r. sporządzonym, na nabożeństwo do Kościoła parafialnego w Karnkowie uczyniony, i na dobrach Karnkowo z Cebryszewem lokowany. — W Warszawie d. 8 Listopada 1821 r.

Minister Prezydujący, *M. Badeni.*

W Zastęp: Sekretarza Jeneralnego

A. Podbielski, Szef Bióra.

Z Petersburga d. 23 Października d. k.

W Naywyższym Ukazie J. C. M. do Pana Gubernatora Woiennego Rygskiego, z podpisem własnoręcznym Cesarza Imci, pod dniem 13 Września r. b. wyrażono:

"Przychylaiąc się do prośby waszey, względem uwolnienia was dla poratowania zdrowia za granicę, na ośm miesięcy, razem z tym, zgodnie z przedstawieniem waszem, przez Ukaz do Rządzącego Senatu wydany, poruczyłem naczelne sprawowanie Guberniy nad morzem Baltyckiem położonych, co do spraw cywilnych, w czasie waszey nieobytności, Gubernatorowi Cywilnemu Inflantskiemu; a Ministrowi skarbu zaleciłem wypłacać i w czasie oddalenia waszego całe pobierane przez was utrzymanie. — Z powodu włożonego tym sposobem na Gubernatora Cywilnego Inflantskiego, czasowego obowiązku sprawowania interessów, które właściwie wam były poruczone, zostawuię wam opatrzyć go przepisami, iakie dla należytego przezeń tych interessów sprawowania uznacie potrzebnemi. — Przyiemnie Mi iest przy tey okoliczności oświadczyć wam szczególnieyszą Moię łaskę za tę gorliwość i pracowitość, któremi służba wasza, ku zupełnemu zadowoleniu Moiemu, zawsze oznaczoną była."

Z Paryża d. 7 Listopada.

Onegday otworzył Król w pałacu Louvre posiedzenia izb. O godzinie 1wszey zpołudnia wyiechał Król z znacznym

orszakiem z zamku Tuilleries; wystrzały z dział oznaymiły wyiazd J. K. Mci. Deputacyia z 12 Parów i 25 Deputowanych przyięła Króla w sali Apolina. Gdy wszedł do sali posiedzeń powstało całe zgromadzenie. J. K. M. usiadłszy na tronie miał następuiącą mowę:

"Mci Panowie! Zawsze z zaufaniem, a dziś z pomyślną wróżbą przychodzę otworzyć wasze posiedzenia. W przeszłych latach przymuszony byłem wezwać was do dzielenia zemną cierpień; dziś atoli szczęśliwszy, wypada mi tylko złożyć Wszechmocnemu dzięki za ciągłą opiekę, którey Francyi udziela. Syn, przez którego Niebo moią boleść zmnieyszyło, wzrasta razem z publiczną pomyślnością i staie się dla mnie źródłem pociechy i nadziei. Dziecię to, zaręcza mi serce moie stanie się godnem życzeń naszych, i zasłuży na miłość, z którą ludy moie iego otaczały kolebkę. — Związki moie z zagranicznemi Mocarstwami nie przestały bydź przyiacielskiemi, i ufam z pewnością, że ciągle będą — Wielka nędza dokucza wschodowi; lecz życzyć nam należy iey ukończenia, i azeby mądrość i naylepsze porozumienie wszystkich Mocarstw wynalazły sposób do uczynienia zadosyć temu, czego religiia, polityka i ludzkość słusznie wymagaią. — Siła morska, którą w tym celu wysłałem do wód wschodnich, odpowiedziała moiemu oczekiwaniu, gdyż zasłania moich poddanych i często nieszczęściu użyteczną daie pomoc. — Panuiąca choroba pustoszy część Hiszpanii; nakazałem nayściślevsze środki dla odwrócenia tey zarazy od granic naszych, i każę ie zachować — Zwróciwszy wzrok na wewnętrzne nasze położenie, ileż niemamy powodów do dziękowania Opatrzności! Widoczne postępy przemysłu, rolnictwa i kunsztów okazuią postęp handlu, i w krótce nowe drogi ułatwiaiąc sposoby związku i odbytu rozszerzą powszechną pomyślność na wszystkie części Francyi. Szczęśliwy stan skarbu, iasność rachunkowości i wierne dotrzymanie przyrzeczeń utwierdziły kredyt publiczny i źródła kraiu pomnożyły. Czas, w którym was zwołać kazałem, i rozkazy które wydałem, aby wam natychmiast podane zostały ustawy skarbowe, utwierdzaią moie życzenie, iż tymczasowey pożyczce położony zostanie koniec. Izby niezaniedbaią pewnie wesprzyć moiego postanowienia. — Szczęśliwe nasze położenie i powrót wewnętrzney i zewnętrzney spokoyności dozwoliły nam iuż zmnieyszyć nayuciąźliwszy podatek, to iest podatek, który reprodukcyią w samem źrodle ucinża, obarczaiąc własność gruntową. Podatkuiący tego rodzaiu doznaią w roku następnym ulgi. Pragnę, aby zwolna i skoro tylko potrzeby służby i powaga Francyi dozwolą, wszystkie inne podatki rozważone, ile możności zmnieyszone i dogodniey rozłożone zostały. Ustawy są szanowane; zachowawcy mey władzy przybieraią coraz bardziey ich ducha; porządek i karność panuią w woysku moim. Wszędzie uspakaiaią się namiętności, znika nieufność, i przyiemno mi, Mci Panowie, powiedzieć, że wy przez rzetelne wasze wspieranie przyłożyliście się do wszystkiego tego dobrego. Trzymaymy się więc tych mądrych środków, którym tak szczęśliwe wypadki przypisać należy; zostaymy w iedności widoków,

które szczególniey złechętnych rozbroiły i ostatnie usiłowania ducha niezgody i nieładu przytłumiły. Niemniey obchodzi to spokoyność Europy iak naszą własną. Tym sposobem rozwiną się wszystkie szlachetne uczucia, któremi, ile mi wiadomo, na ełnione są serca, i tym sposobem wesprzec e wdzięcznością, m łością i uszanowaniem moiego ludu tr n, który iest tarczą wszystkich ich swobód.„

Mowa ta słuchana była z naywiększem milczeniem i uwagą całego licznego zgromadzenia. Nowi Parowie, pomiędzy któremi znaydował się Minister spraw zagranicznych, Baron Pasqu er, wykonali Królowi przysięgę. Potem pokłonił się Monarcha zgromadzeniu i oddalił przy radosnych okrzykach.

Przy otworzeniu posiedzeń siedziały członki pom ęszanie bez różnicy prawey i lewey strony. Oby spełniły się publiczne modły o mądrość i umiarkowanie na teraźnieyszych posiedzeniach! P. Constant przybył o kuli na to posiedzenie.

Marszałek Oudinot, iako naczelnik gwardyi narodowey, ofiarował wczoray izbie Deputowanych honorową straż, którą przyięto i prezes podziękował mu w imieniu izby.

J. K. M. mianował Kardynała Beausset Ministrem stanu i członkiem tayney swey rady.

Xże Angouleme poiechał d. 5 w wieczór do Lill.

W akademii naszey czytał niedawno P. Michau część swey historyi o krucyatach przeciw Turkom.

Nietylko lekarz Mazet umarł w Barcellonie, ale leżą złożonemi także tą chorobą PP. Parizet i Baily, i ieden tylko Francois z lekarzów Francuzkich iest ieszcze zdrowy. Siostry miłosierne z Paryża były w zupełney czynności.

Jeden z sług B naparlego na wyspie S. Heleny przeiechał niedawno przez Lion do Lausanny, gdzie mieć będzie 10,000 Fr. rocznego dochodu. Między innemi okolicznościami o śmierci byłego swoiego pana twierdził, że widział iego żołądek, który był od raka okropnie stoczony.

Między Lionem i Grenoblem zakłada kilku prywatnych ludzi linią telegraficzną dla dowiedzenia się naypierwey o wyciągnionych na loteryi w Lionie numerach.

Przybył tu młody Xże Jpsylanty.

W departamencie uyścia Rodanu przy St. Andiol przytrzymano 4 Niemców, którzy wyznali, iż przychodzą z północnych Niemiec. Każdy z nich miał przy sobie pismo, w którem zachodziła prośba o wsparcie, ażeby przez Marsellią dostać się mogli do Grecyi. Pismo to podpisane było przez Joachima Schleichmann, Chryst. Koolrausch, Fr: Meyer i Chryst: Meyer. Nieszczęśliwi ci ludzie oświadczyli, iż na wiadomość tylko, że w Marsellii wszelka znayduie się gotowość do przewiezienia do Grecyi, opuścili swoie domy, i w tym przekonaniu kilka set ludzi ieszcze przybędzie.

Z Marsellii piszą pod d. 21 Października: "Do naszego portu zawinął okręt z Cypru z 28 Grekami, którzy uszli przed zaszłą tam rzezią. Muszą tu odbydz kwarantannę.„

Z Tulonu d. 29 Października.

Przybyła tu z Smirny korweta la Bonite, która to miasto d. 1 b. m. opuściła

Nasz Admirał Halgan znaydował się w porcie tamteyszym. Po krótkiey przerwie nastąpiły znowu zaburzenia w Smirnie. Nie było wprawdzie powszechney rzezi, ale zachodziły poiedyncze mordy i gwałty, których słaby rząd nie potrafił wstrzymać. Kapidgi Baschi, którego W. Sułtan tam przysłał dla trzymania na wodzy janczarów, odpłynął do Stambułu. Podczas smutnych tych okoliczności okręty Francuzkie w porcie tamteyszym stały się znowu schronieniem zagrożonych Franków i nawet nieszczęśliwych Greków wyrywały z morderczych rąk Mahometanów. — Eskadra nasza zawsze jest czynną: już tu, już na Archipelagu, pod brzegami Syryi, Egiptu, i t. d. znayduje się.

Basza Akry, młody zapalony Mahometanin, nienawidzący Europeyczyków i ich religiią, kazał pomimo przełożeń konsula Francuzkiego klasztór na górze Karmelu na powietrze wysadzić. — Na wyspie Cypru konsulowie Europeyscy wiele cierpią od tamteyszego Baszy. Rabunki, gwałty i mordy ciągle tam trwaią.

Greckie flotylle zagrażaią ciągle Tureckiey flocie palnemi swoiemi statkami; do walney bitwy ieszcze nie przyszło, ponieważ unikaią iey troskliwie Turcy.

Z Londynu d. 9 Listopada.

N. Król nasz przybył d. 7 b. m. o godzinie 7 w wieczór do Kale i wysiadł do gościnni Killiaks, gdzie przyięty został od naszego Ambassadora przy Dworze Francuzkim, Lorda Stuart, który stawił przed J. K. Mcią kilku Francuzkich szlachty, którzy mieli zaszczyt wieczerzać z J. K. Mcią. Król dał posłuchanie przybyłemu tam niedawno Xciu Angouleme. Gdy przygotowany iuż był okręt do przewozu, postanowił Król nocować na nim, i o godzinie 10 w wieczór udał się nań z całym swoim orszakiem. Puścił się zaraz pod żagle, lecz między godziną 2 i 3 nazaiutrz zrana zarzucił kotwice przed Dunami, które dopiero o godzinie 8 podniósł. O godzinie w pół do dziesiątey przybył J. K. M. do Ramsgate i z okazaniem wielkiey radości przyięty został. W krótce potem wyiechał Król z Ramsgate i przybył wczorey o godzinie 6 w wieczór w pożądanem stanie zdrowia do tuteyszego pałacu Carlton-house. W kwadrans słyszeć się dały wystrzały z dział w parku St. James. — Margr. Londonderry przybył także wczoray przez Kale i Ramsgate do wieyskiego swoiego mięszkania w North-Cray.

Spokoyność w hrabstwie Limerik nie iest niestety dotąd przywrócona: włościanie popełniaią ciągłe zabóystwa i nocną porą szukaią broni. Przed 18 dniami Sierżant policyianów Adore odebrał list od herszów niespokoynych włościan z zmyślonemi podpisami, w którym mu donoszą, iż następuiące nagrody wyznaczyli: 10 Fs. za zdobytą broń na policyianie; 20 Fs. za zabicie każdego policyiana; 50 Fs. za zabicie każdego sierżanta policyianów, a 100 Fs za zabicie officera. Zabóycy Majora Goings nie są dotąd odkrytemi i zdaie się, iż wyznaczona znaczna nagroda uchybi pożądanego celu.

Od osadzenia rzekomey Xiężny Kumberlandyi w więzieniu, zbiera się codziennie mnóstwo pospolstwa przed nową iey rezydencyią, któremu pokazuie się z okna i po krótkiey przemowie i oklaskach pospolstwa powraca do swoich appartamentów.

Sądzą (wyraża iedno z pism tuteyszych) iż Król powoła znowu P. Canning do Ministeryum, i Lord Liwerpool miał oświadczyć, iż ieżeliby to nienastąpiło, tedy złoży swóy urząd.

Zebrane składki na srebrny serwis dla zmarłey Królowey użyte teraz bydź maią na wystawienie dla niey pomnika w Kościele S. Pawła. — Pozostały po niey dom w ulicy Andley zostanie przez publiczną licytacyią sprzedany.

Przed kilku dniami wyszło tu pismo pod tytułem: "Woyna w Grecyi," które iest dziełem iednego z officerów sztabowych i zawiera wiele nowych myśli. Autor przypuszcza, iż Grecy spodziewać się nie mogą pomocy ani te składek, ani z pożyczki, i czyni uwagi co w takim przypadku czynić powinni, ażeby prowadzić mogli woynę naymnieyszym kosztem. Zaleca im szczególniey używanie pik, które będą dla nich wielkim użytkiem, ponieważ Turcy nieużywaią bagnetów. Gdy Grecy dla braku dział nie wiele w Morei zdobyć mogli twierdz, radzi im przeto, aby gdzie nad brzegiem obrali mieysce, one obwarowali, kierowali z niego woiennemi swoiemi działaniami i w przypadku pobicia do niego się cofać mogli. Na takowe mieysce proponuie im międzymorze Koryntskie, iako naymniey pracy i kosztów do obwarowania wymagaiące. Sądzi iż obrona tego mieysca nie powinna bydź mnieyszey sile nad 20,000 ludzi powierzona. Rachuie, iż ieżeli powstanie będzie powszechne, Grecy wystawić mogą, przynaymniey 70,000 ludzi w pole, i radzi, aby z nich 50,000 odważyło się iak nayprędzey na bitwę z woyskiem Tureckiem. Nie wątpi wcale, iż iedna stanowcza w polu bitwa zaprowadzić może Greków do Stambułu. Autor upatruie niedogodność dla Greków, iż nieposiadaią żadnego wsławionego wodza, i proponuie na ten stopień Ali Baszę. Sądzi nadto, iż młody Napoleon wyniesionym bydź powinien na tron Grecki. — Gazeta Times dodaie: Autor tego pisma iest bez zaprzeczenia dobrem officerem, ale niewielkim politykiem. Lecz iak sobie bądź cel iego iest chwalebny i zasługuie na wdzięczność każdego przyiaciela ludzkości.

Hayti (wyspa St. Domingo) i iey ludność staie się codziennie obyczaynieyszą. Zaczęto tam naypierwey nadawać czarnym ludziom wolność i poler, co okazuie iuż dobroczynne skutki dla zakwitania i spokoyności kraiu. Przybył tam Nuncyusz Papiezki z wielu biskupami, dla utrzymania nienaruszenie religii Katolickiey.

Z Madrytu d. 27 Października.

Król przybył z rodziną swoią do Eskurial. Orszakowi iego nie chciano tam dać bezpłatnych mięszkań, ale na przełożenie władzy nakoniec dano.

D. 24 obawiano się tu zaburzenia z powodu rocznicy urodzin Jen. Riego, na którą iego przyiaciele czynili przygotowania, ale ta odbyła się spokoynie w domach.

W Tortosie zmnieyszyła się żółta gorączka; iak tylko rozeszła się ta wiadomość, spieszyli wszyscy na powrót do tego miasta, nie zważaiąc na nastąpić ieszcze mogące niebezpieczeństwo. Do 26 Września umarło tam 7000 ludzi.

W Sewilli rozstrzelano d. 18 b. m. 8 ludzi z bandy Zaldivara.

Z Lizbony d. 21 Października.

Stany przyięty dla podeszłego wieku złożenie reprezentacyi od miasta Rio-Janeiro Biskupa Koimbry i uchwaliły, aby zastępca iego zaiął w Stanach mieysce. — P. Vasconcellos wniósł potrzebę wystawienia siły morskiey, dla utrzymywania związków z zamorskiemi prowincyiami. Proponował wyznaczenie przez rok po 4 mill. reisów miesięcznie na ten przedmiot. Stany odesłały iego wniosek po zdanie do dotyczącey się kommissyi. Do 74 artykułu konstytucyi o obiorach dodano: iż rządcy prowincyionalni i professorowie mogą bydź na deputowanych obieranemi.

D. 13 b. m. obchodzoną tu była uroczyście rocznica urodzin Królewica Następcy tronu; w wieczór odśpiewany został konstytucyyny himn przez tegóż Królewica napisany.

Z Włoch d. 2 Listopada.

Gazeta Wenecka pisze: D. 4 z. m. w dniu Imienin J. C. K. M. Nayiaś: Cesarza naszego nastąpiło tu odbywaiące się na przemiany corocznie w Medyiolanie i Wenecyi rozdawanie złotych i srebrnych medalów za użyteczne wynalazki lub ulepszenia w wydziale przemysłu. Rozdanych zostało 4 złotych, a 10 srebrnych medalów. Na uczczenie tey uroczystości Patryiarcha Wenecki, Władysław Pyrker de Felso-Cor, rozkazał 60 sierocych dzieci, 24 chłopców i 36 dziewcząt kosztem swoim zupełnie nowo ubrać i dozwolił im potem pod przewodnictwem kapelana złożyć sobie w całym składzie podziękowanie.

Z rozkazu Króla Sardyńskiego wszystkie wierne Królowi i pod Novara zebrane woyska nosić maią na swoich chorągwiach wybity niedawno medal. — Wyszły niedawno w Turynie zakaz niedozwolonych towarzystw, rozciąga się także do schadzek w celu religiynym, uczonym lub innych przedmiotach. Urzędnik znayduiący się w niedozwolonem towarzystwie lub wiedzący o nim, a nie donoszący, traci urząd.

Król Neapolitański wyznaczył wdowie zabitego z poduszczenia Węglarzów Dyrektora policyi Graupietro znaczną pensyią, a każdey z córek do życia, synom zaś aż do umieszczenia lub 25go roku po 300 dukatów rocznie. — Tenże Monarcha ustanowił 3 nowe zakłady dla kształcenia młodzieży, to iest kollegium woyskowe, szkołę woyskową i batalionową.

Do Genui powróciło 30 do Stambułu przeznaczonych okrętów, ponieważ Grecy ogłosić mieli Dardanelle w stanie zamknięcia.

Lord Kommissarz Angielski, Jenerał Maitland, wydał w Korfu pod dniem 9 Października surową odezwę względem zachowania nayściśleyszey neutralności względem stron walkę z sobą prowadzących. Następuiące zdarzenie okazuie iednak skłonność wysp Jońskich: Mieszkańcy Zante dali nawet ognia do woyska Angielskiego, które broniło ludu rozbnego pod brzegami Tureckiego okrętu i społu z nim dla powietrza morowego; raniono Porucznika Wright i zabito iednego żołnierza, nad którego nawet zwłokami się pastwiono.

Z Zante d. 20 Września.

Trypoliza iest prawie zburzoną. Gdy Grecy zdobyli Navarino, zaprowadzili

tam ciężkie swoie działa i znaleźli nieco broni i ammunicyi. Turcy nie weszli ieszcze do Morei; Grecy są ciągle panami otwartego kraiu, wyiąwszy niektóre warowne mieysca znayduiące się w ręku Turków. — Korpus Turecki idący z Saloniki pobity został przez Perrhäos i Odysseusza i w ustępie swoim, nieżeli dostał się do wąwozów, znaczną poniósł klęskę. Wieść o sociotysiącznym korpusie Tureckim, który miał z okolic Janiny naprzód postąpić, iest zmyśloną. Woyna w Epirze i Etolii prawie ustała. Flotta Grecka połączyła się pod Hydra i popłynąć miała na wyszukanie Tureckiey, która krążyła niedawno na wysokości Zante. Turecko - Egipsko - Tunetańsko - Algierska flotta składa się z 60 żaglow, pomiędzy ktoremi znaydować się tylko maią 3 liniiowe okręty i kilka fregat Reszta składa się z samych małych okrętów. — W Grecyi nie progną i nieprzyymuą wcale obcych woiowników, którzy nie są dostatecznie uzbroiowemi, a tem mniey niedoświadczoney młodzieży; z pierwszych zostaie wielu dla braku broni nieumieszczonych.

Z Odessy d. 23 Października.

W Bessarabii, a mianowicie w Kiszeniowie oczekuie około 1200 Greków pomyślnieyszych czasów. Wieść iakoby Xiężna Ipsylanty urządzała korpus woyska, wcale się nieprawdzi. Xiże Suzzo był i tu, ale przeszły Hospodar został wgłąb kraiu odesłany. Toż samo nastąpiło i z Kapitanem Fabek.

Woyska nasze w Bessarabii zostaiące pod rozkazami Jenerałów Wittgenstein i Miloradowicza, posunęły przednie swoie straże do samego Prutu. Wsie zapełnione są woyskiem wszelkiey broni. Od Dniepru ciągną świeże woyska ku południowi.

Rossyia odpowiedzieć krotko miała na odpis Porty na Rossyyskie ultimatum: że Poseł Strogonów działał zupełnie wedle rozkazów Cesarza, i że zażalenia Porty przeciw niemu są niesłuszne i zmyślone.

Z Stambułu naynowsze listy pod d. 14 b. m. donoszą, iż ferman względem powszechnego uzbroienia wszędzie iest surowo uskuteczniany. Główna siła Turecka ciągnie nad Dunay. Straszliwy Basza Brussy, który podczas bawienia Barona Strogonowa osadzał Bujukdere, wyruszył także do Rumelii. Z Azyi codziennie przybywaią do Stambułu woyska.

Z Stambułu d. 5 Października.

Stolica nasza zostaie w nadzwyczay wielkiey niespokoyności. Ferman zabrania wszystkiem woyskom udawać się na kwatery i nakazuie aż do dalszego rozkazu stać w polu, zawsze w gotowości do boiu, iak gdyby nieprzyiaciel był iuż tylko o milę oddalony. — Do Patryiarchy Greckiego wyszedł także ferman, aby podał dokładny opis wszystkich tu mieszkaiących Greków z imienia i nazwiska, zatrudnienia, wieku, mieysca urodzenia, czy żonaci, wiele maią dzieci, i t. d. Grecy wnoszą z tego smutne dla siebie wypadki.

Od granic Multańskich d. 24 Października.

Jussuf Basza Ibraiłowa odwołany został od dowodztwa w Multanach, ponieważ dozwalał woyskom dopuszczać się

zdrożności. Stoiące przy Folitszeni woyska sprzeciwiły się rozkazowi do powrotu do Ibraiłowa, i pomiędzy niemi i przychodzącemi na ich mieysce przyszło do krwawey bitwy; nakoniec z naywiększą wściekłością cofnęła się ta rozwiozła horda, lecz drogę swoią oznaczyła rabunkiem i spustoszeniem. Przy szturmie klasztoru Sek podaią Turcy swą stratę do 2000 ludzi. Słychać, iż na teraźnieyszą zimę wniydzie do Multan 10,000 nowego woyska z 100 działami i tyleż do Wołoszczyzny. Z braku zupełney karności nie iest i Salich Basza w stanie wstrzymać codziennie zachodzące zdrożności janczarów. Zaprowadzony miał bydź między innemi sposób rekwizycyi, ale przy rozpuszczeniu woysk stał się niepodobnym. Każdy zabiera co mu się podoba i czego nawet do pożywienia nie potrzebuie.

Z Sztokólmu d. 6 Listopada.

Dzień wczorayszy, przeznaczony na odsłonienie posągu Karola 13go, był tu uroczyście obchodzony. Przez wielkiego podkomorzego zaproszoną została w imieniu Króla żyiąca iescze iedna z Xiężniczek zeszłego Monarchy, dla przypatrzenia się z wystawioney dla niey trybuny obrzędowi odsłonienia. Całe tuteysze dyplomatyczne ciało zaproszone także zostało do zaięcia inney trybuny obok Xiężniczki. Wszystkie władze, kawalerowie orderów, Arcybiskup, jenerałowie, admirałowie, &c. gromadzili się o godzinie 12 około posągu. Gdy woyska rozciągnęły linią i wszystko znaydowało się uporządkowane, posłał J. Królewicowska Mość officera dla uwiadomienia Króla. J. K. M. udał się zaraz konno z znacznym orszakiem do posągu i stanąwszy przed nim wydał przez jenerała adjutanta Następcy tronu rozkaz do uczynienia honorów. Marszałek państwa dał znak do odsłonienia posągu i J. K. M. oddał mu szpadą ukłon. Woyska prezentowały broń, odezwały się trąby i 122 z dział wystrzałów, na które odpowiedziały ciężkie działa na Skeppsholm, battery[i]ach i 6 szalupach. Piechota dała potem batalionami ognia z ręczney broni. Tymczasem zsiadł J. K. Mość z konia i wszedł na podnoże posągu, otoczony z prawey i lewey strony Ministrami, radcami i urzędnikami państwa. Potem woyska pod przewodnictwem J. K. M. Następcy tronu przeciągnęły około Króla, pozdrawiaiąc razem posąg i Króla bronią i chorągwiami. O godzinie w pół do 2giey Szwedzka i Norwegska rada stanu z swoiemi sekretarzami udała się do zamku, dla podziękowania J. K. Mci za wystawienie pomnika zeszłemu Królowi. Król dał potem wielki obiad, na który 300 osób zaproszonych było. W wieczór spalony został wspaniały fajerwerk. Oprócz wypuszczonych 10,000 rac, które podczas ciemney nocy przed[z]iwnie się wydawały, spalonych zostało wiele stosownych do uroczystości sztuk. Przed zamkiem gorzała w naypięknieyszym ogniu aż do późney nocy cyfra zmarłego Króla. Kościelna nawet wieża była gustownie oświecona.

Dla zakończenia wczorayszey uroczystości dał J. K. M. z swey wspaniałości [...] dla 1100 tuteyszych ubogich obiad. Dziś iest znowu u Króla wielki obiad, na który iest i Xiężniczka zaproszona, a w wieczór będzie posąg Bengalskim ogniem oświecony.

DODATEK
DO Nro 94.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 25 LISTOPADA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 16 Listopada.

JO. X-żę Metternich, Kanclerz J. C. K. M. Dworu i stanu, powrócił tu zeszłey nocy z przedsięwziętey do Hanoweru podróży.

Uostrzegacz Austryacki zawiera pod napisem: z Państwa Osmanów, co następuie:

Według doniesień z Zante pod d. 11 Października, oddział Ottomańskiey flotty, złożoney z lekkich Algierskich okrętów, iedney Tureckiey fregaty i iedney galery, który z Patras z 1500 lądowego woyska przeciw Galaxidi (w odnodze Lepanto) wysłany został, mieysce to, które było głównem siedliskiem Greckich rozbóyników morskich, wody tamteysze niebezpiecznemi czyniących, spalił, a znaydujące się w porcie okręty Greckie częścią zniszczył, częścią do Patras uprowadził. Między 5 i 6 Października większa część połączoney Ottomańskiey flotty opuściła odnogę Lepanto i Patras, i popłynęła ku południowi, podług iednych dla uderzenia na Grecką flottę, która cofnęła się do Hydra i Spezia, a podług drugich dla zasłonienia przeprawiaiących się z Azyi do Morei woysk Tureckich.

Od brzegów Menu d. 10 Listopada.

Xiążę Metternich znaydował się w Frankforcie d. 7 na obiedzie u posła Saskiego, w wieczór na kompanii u posła Pruskiego Hr. Goltz, a d. 8 na obiedzie u Bankiera Rothschild. D. 9 udał się na powrót do Wiednia.

Gdy wykradzione przez Fr. Becker z skrzyni trzech Królow w katedralnym Kościele Kolońskim kleynoty zwróciły się po większey części, przeto pracuią teraz nad przywróceniem tego szanownego pomnika Przełożeni Kościoła spodziewaią się, iż wielbiciele tego zabytku, który zawiera kości pierwszych czcicielów Jezusa, przyłożą się do potrzebnych na to kosztów.

Przy wsi Kallingen niedaleko Ellwangen w kraiu Wirtenbergskim znaleziony został w starym grobowcu, oprócz garków z popiołami, miecz obosieczny i kończasty bez rękoiści, 2 stopy i 3 cale długi, gryszpanowey farby, gdyż nie iest z żelaza, ani stali, ale z mieszaniny metaliczney zawieraiącey wiele miedzi. (Staro-

żytni posiadali bowiem tak dalece sztukę ztwardzania miedzi przez mieszaninę, iż mogła bydź na miecze używaną.) Znaydował się ieszcze w pachwie, która składała się z łupek skorą obciągnionych.

Zona ubogiego Stolarza Wild w Wirtembergskiey wsi Klein-Eslingen, urodziła d. 24 Października w przeciągu 4 godzin dwóch chłopców i dwie dziewczyny, ktore iednak po odbytem na prędce chrzcie zaraz pomarły. Powyższa kobieta wydała na świat w przeciągu pół roku 6 dzieci.

Król Wirtembergski odwiedził niedawno założoną w urzędzie Alom osadę ubogich, w którey mieści się wiele bardzo ubogich rodzin a przykładaią się do ulepszenia rolniczego gospodarstwa.

Professor Görres opuścił z rodziną swoią Arau i udał się do Francyi.

Hr. Ittenburg (syn byłego Króla Szwedzkiego Gustawa) przeiechał z Hanoweru przez Kassel do Darmstadtu.

Zrobiony w Berlinie, a w Wittenbergu na cześć Marcina Lutra wystawiony pomnik, został d. 31 z. m. w przytomności kommissarzy N. Króla Pruskiego uroczyście odsłoniony.

W Wiedniu znaydować się ma do 12,000 Greków, którzy znaczny prowadzą handel.

Katolicki arcybiskup w Limburgu, do którego dyecezyi należą także Frankfortscy Katolicy, pobiera 6000 Zr. roczney pensyi, zaledwie połowę, ile biskupom w Prusiech wyznaczono.

Z Hagi d. 10 Listopada.

Z Batawii przywiozło dwóch officerów wiadomość, że wyprawa przeciw Palembang szczęśliwie poszła, i że zbuntowany Sułtan poddał się na łaskę. Artylerya iego była liczna i dobrze kierowana; na iedney tylko batteryi znaydowało się 90 dział. Wszystkie iego batteryi musiały bydź bagnetem zdobywane, przyczem woyska nasze okazały wielką odwagę. Sułtan nazywaiący się Badaroeden, przybył pierwey do główney kwatery Naczelnego Wodza wyprawy Roek, i oświadczył odstąpić rządów bratu swoiemu, byle mu dozwolono mięszkać w Palembang; lecz na to nie zezwolono, i niespokoyny Sułtan odesłany został z swoiem synem do Batawii.

Budżet na rok następny został wczoray od drugiey izby Stanów jeneralnych przyięty.

Cywilne i woyskowe więzienia w całym państwie zostaią teraz pod osobną administracyią z 5 członków i od Ministra sprawiedliwości zależącą.

Z Jawy piszą, iż tego lata był tam nadzwyczay obfity urodzay kawy, gdyż zebrano iey przynaymniey 4 milliiony funtów więcey, niżeli roku zeszłego. Każdy przykłada się teraz do rozkrzewienia kawy, i gdy to 4 lata potrwa, tedy ta wyspa wyprowadzać będzie mogła corocznie do 50 mill. funtów. Drzewo kawowe rodzi dopiero w 4 lata i każde w ogóle wydaie do 113 funtów owocu.

Z Hanoweru d. 9 Listopada.

N. Król zaszczycił Szambelana i Prezesa pierwszey izby Stanów, Hr. Meerveldt, krzyżem komanderskim orderu Gwelfa. — Dyrektorowi poczty Friesland, który na przeiazd tu i na powrot J. K. Mci dogodne poczynił przygotowania, kazał Monarcha na dowód swoiego ukontentowania doręczyć w Wetzlar brylantowy pierścień.

Z Bremy d. 7 Listopada.

Znany i szacowany powszechnie uczony podróżny, P. Langsdorf, przybył na kilka dni do naszego miasta. Uda ou się na powrot do Brazylii, dla czynienia dalszych swoich dochodzeń. Towarzyszy mu w tey ważney podróży wielu uczonych i artystów, którzy z nim razem tu przyiechali.

Z Hamburga d. 10 Listopada.

Podług urzędowego doniesienia z Filadelfii pod d. 23 Września nie doznało to miasto żadney morowey choroby tego lata. W pobliskich miastach, oprócz Baltimore, nie pokazała się także żadna zaraźliwa choroba. W Baltimore nawet zapobieżono iey zaraz przez szypko przedsięwzięte środki.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę d. 25, dana będzie Opera w 3ch aktach, *Woziwoda Paryzki.*

We Czwartek zaś, d. 29, dana będzie Opera w 3ch aktach: *Rochus Pumperniktel*, w ktorey przybyły ze Lwowa znany na tuteyszey scenie JP. Romanowski artysta, poleci się (w roli JALAPY, doktora) względom Prześ: Publiczności.

DONIESIENIA.

Wydział Policyi w Senacie Rządzącym W. N. i S. N. M. Krakowa i J. O. Wedle doniesienia Ambassadora Francuzkiego przy Dworze Wiedeńskim z dnia 6 Września, czyni się wiadomo, iż we Francyi w Departamencie d'Eure et Loire w Okręgu de Chartres-Nord zwanym w Gminie Challet umarł niejaki Antoni Rawick wyrobnik rodem z Krakowa będący, maiący blisko lat 50 nie zostawiwszy żadnego maiątku, którego zeyście dla wiadomości krewnych ninieyszem ogłasza się. — W Krakowie d. 16 Listopada 1821.

Michałowski.
Konwicki, Sek: Wydz:

Wydział Policyi w Senacie Rządzącym W. N. i S. N. M. Krakowa i J. O. Z powodu skradzionych rzeczy Fauciarz w Starozakonnemu Herszl Szuller z dnia 3 na 4 b. m. z pod N. 66 w Kazimierzu, poleca się śledzenie Onych wedle domieszczonego poniżey wykazu, również iak sprawców dotąd niewiadomych. — W Krakowie dnia 16 Listopada 1821 roku.

Michałowski.
Konwicki, S. W.

Opis skradzionych rzeczy. — 1) Korali, nitek 23 z srebrnikami. 2) Pas, z srebrnemi nitkami przerabiany. 3) Krzyżyk mały srebrny, przy nim korali nitek 4 z srebrnikami. 4) Dielich i Sukmana, szychem obszyta. 5) Sukmana Karazya roboty staroświeckiey. 6) Kaftan sukienny granatowy. 7) Sukmana Karazya. 8) Chustka okrągła czerwonym iedwabiem wyszyta. 9) Chustka druga takaż sama. 10) Krzyżyk nadsadzony z 5 korolikami. 11) Rantuch ieden. 12) Spodniczka bawełniana iedna.

Zgodność Zaświadcza *Konwicki*, S. W.

Pisarz Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa i J. Okr:, podaie w myśl art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż Kamienica w Krakowie przy Ulicy Zydowskiey w Gminie III. Okręgu I. pod L. 379 stoiąca P. Filipa Gancarczyka O. M. K. piekarza w teyże Kamienicy pod L. 379 zamieszkałego własna, na żądanie Starozak: Lewka Weytzenblum Handlarza zboża przy Krakowie na Kazimierzu pod L. 90 zamieszkałego, od ktorego Wincenty Szpor Adwokat w Krakowie pod L. 269 zamieszkały w Sądzie Rzpltey Krakowskiey niniejsza czynność popiera, przez publiczną Licytacyą w drodze wywłaszczenia sprzedaną zostanie, ta to z mocy Wyroków Sądowych nastepuiących:

a) Sądu Pokoiu M. K. O. I. d. 26 Stycznia 1820 r., w sprawie o 198 złp.
b) Sądu Trybunału I. Inst: M. K. d. 22 Lutego 1820 r.
c) Tegoż Sądu d. 2 Czerwca 1820 r. nakoniec

d) Tegoż Sądu d. 11 Lipca 1820 w sprawie o 555 złp. gr. 15 z procentami i kosztami między Star: Lewkiem Weytzenblum, a P. Filipem Gancarczykiem zapadłych, na satysfakcyą wyżey rzeczonych summ 198 złp: i 555 złp: 15 gr: Staroz: Lewkowi Weitzenblum od P. Filipa Gancarczyka zasądzonych.

Zajęcie Kamienicy tey uskutecznionem zostało przez Ur. Woyciecha Skorczyńskiego Komornika w dniu 25 Września r. b. 1821.

Kopiie Protokułu zajęcia stosownie do przepisów prawa, a) P. Filipowi Gancarczykowi Debentowi, b) P. Jackowi Pietrzykowskiemu Dozorcy, c) W. Aloyzemu Billepowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoju M. K. O. I. d) W. Mateuszowi Koniecznemu Woytowi Gminy III. wszystkim w Krakowie zamieszkałym przez Woźnego Jacka Pietrzykowskiego wręczonemi zostały.

Tenże Protokół zajęcia w Księgi hypoteczne Miasta W. Krakowa i J. O. Vol. III. karta 281. Nr. 57 dnia 30 Październnika r. b. 1821, zaś w Kancelaryi naszey Pisarza Trybunału w Księgę III zajęciów nieruchomości pod L. 86 od stronnicy 721 do 732 wpisanym został. Mieszkańcami Kamienicy tey są: Prócz Dziedzica P. Filipa Gancarczyka z familią swą na dole mieszkającego, mieszkaią: a) P. Jan Podolski z familią za czynsz roczny 7 czer: zł. b) P. Franciszek Twardzikowski z familią za czynsz roczny 7 czer: zł. c) P. Stefan Sakowski z familią za czynsz roczny 40 zł. pol.

Pierwsza publikacyia warunków przedaży w dniu 8 Stycznia r. p. 1822 na Audyencyi Wys: Tryb: I. Inst: W. M. Krakowa pod L. 106 posiedzenia swe w Krakowie odbywaiącego w godzinach przedpołudniowych odbędzie się, a dalsze według Art: 709 K. P. S. nastąpią. — W Krakowie d. 12 Listopada 1821 r.

Kuliczkowski, Pisarz.

W Kancelaryi podpisanego Komornika Sądowego, to iest w domu przy ulicy Grodzkiey pod L. 26/27 stoiącym dnia 4 Grudnia r. b. 1821 odbędzie się sprzedarz przez publiczną licytacyią w drodze Exekucyi Sądowey zatradowanych kosztowności, iako to: pereł Krakowskich, łańcucha złotego, krzyża złotego rubinami wysadzanego, łyżek srebrnych, trzonków do nożów i widelców także srebrnych, i t. p. Takowe kosztowności można widzieć przed licytacyią w Kancelaryi podpisanego każdego czasu. Którzyby sobie takowe życzyli zalicytować zaopatrzeni w gotowe pieniądze raczą się na oznaczone mieysce i godzinę zeyść. — W Krakowie d. 23 Listopada 1821 r.

Jurzyński, *Kom. Sąd.*

Dyrekcya Główna Górnicza, niniejszym podaie do publiczney wiadomości, iż na Mocy Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 18 Października 1821 r. Nr. $\frac{881}{1740}$ odbywać się będzie w dniu 17 Grudnia 1821. r. w Kancelaryi Główney Dyrekcyi Górniczey przez publiczną licytacyią sprzedarz miedzi czystey i ciągłey (Gaarkupfer) cet. 200 z nowey produkcyi Hutty Konstantyna w Białogonie. Z chcący sobie nabycia iedney lub więcey partyi po 50 cett. na sprzedarz wystawioney, zechce się w dniu powyżey oznaczonym znaydować, i w Vadium 10. Procentu zaopatrzyć się. Cena cetn. iednego wagi kraj wey stanowi się Złp: 130 wyraźnie sto trzydzieści złotych polskich. — W Kielcach d. 8 Listopada 1821.

Dyrektor *Ulman*.

Za Sekretarza Jeneralnego *Hełczyński*.

Jeden Francuz bez żony, szuka mieysca u iakiego Pana, bądź to w Galicyi, bądź w Królestwie Polskim albo też w Krakowie do uczenia Dzieci po Francuzku, Jeografii, Historyi, Mitologii i Botaniki, do Synów albo do Córek. Życzący sobie niech się zgłosi do P. Mateusza Jarońskiego Pisarza u Pana Szydłowskiego w ulicy Floryańskiey pod L. 504.

W handlu Jana Nep: Waltera i Kompanii w Krakowie pod Nrem 499 znayduie się skład Not muzycznych drukowanych na różne instrumenta po miernej cenie.